

[Holstein.]

for at afbøde det store Konjunkturuomslags skadegørende Virkninger for dansk Produktion, tværtimod, Parolen fraoven var: Prisfaldet maa ikke spærres ude. Kronen steg i Løbet af et Aars Tid fra 50 til op imod 80 for derefter, da Konjunkturuomslaget havde trukket ikke alene industrielle Foretagender, men ogsaa finansierende Banker med Landmandsbanken i Spidsen med sig i Faldet, paa ny at blive Genstand for en ved ny Inflationspolitik fremkaldt Depreciering. Det er i denne Krone, at den sønderjydske Landmand maatte foretage de Transaktioner, der paa den ene Side tilsigtede at konsolidere hans Økonomi og paa den anden Side at bringe hans Landbrugsbedrift paa Højde med danske Landbrugs Ydeevne. Den første danske Inflation skyldtes Krigens Finansiering, den anden Fredens Finansiering, men den tredje skyldtes Finansiering og Opmuntring af et almindeligt økonomisk Opsving, hvilket baade Landmandsbanken og Nationalbanken var interesseret i at fremskynde mest muligt. Kurserne steg og steg fra 1922 til Slutningen af 1923 og naaede slutteligt i 1924 saa højt som til 6,58 for Dollar og 28 for Sterling. Aarsagerne hertil var, som sagt, det almindelige økonomiske Opsving og endelig ikke at forglemme: Bankkatastroferne. Den sønderjydske Landmand havde været nødsaget til at tilrettelægge sin Økonomi og indrette sin Bedrift ved Hjælp af Laan i lave Kroner og med store Kurstab, men Opgangstiden i Aarene 1923 og 1924 satte ham i Stand til at hævde Stillingen trods alt, hvad der var gaaet ham imod. Og saa — just som Situationen begyndte at tegne sig lysere for ham, blev alle hans berettigede finansielle Dispositioner desavoueret og kuldkastet som Følge af det skæbnesvangre Valutaforlig af 20. December 1924, hvis Følger var, at den danske Krone i Løbet af 1½ Aar førtes op fra 60 til Pari, og at den sønderjydske Landmand saa sig stillet overfor Vilkaar, der finansielt og erhvervsmæssigt, om de fortsattes uforandret, vilde være ensbetydende med hans uundgaaelige Ruining. Den 16. Juli 1925 nedsattes Realkreditkommissionen i Anledning af, at Staten overtog Garantien for Sønderjyllands Kreditforenings 3die Serie Kasseobligationer. Som Følge heraf ønskede man en nærmere Undersøgelse af de økonomiske Forhold i Sønderjylland. Kommissionen har ydet et saare værdifuldt Arbejde til Belysning heraf, men hvad denne Kommission har at berette, er Solstraalefortælling i Sammenligning med, hvad en lignende Kommission i 1932 vilde faa at meddele den

danske Offentlighed og Landets ansvarlige Myndigheder.

I 6 Aars-Perioden 1919—1925 blev det sønderjydske Landbrug overrumplet og overbelastet som Følge af den danske Inflationspolitik. I 6 Aars-Perioden 1925—1931 blev det knuget ned og forarmet som Følge af den danske Deflationspolitik. Hvis den saakaldte ærlige Krone i nogen Del af Landet og for nogen Stand i Befolkningen har vist sig uærlig, er det overfor den sønderjydske Landbostand. I de sønderjydske Landsdele findes der simpelt hen ingen, der før Krigen eller i Perioden fra Krigens Afslutning og til Udgangen af 1925 havde laant Parikrone. Der fandtes altsaa ingen Kreditorer, der gennem Valutaloven skulde have deres Ret. Nej, for den sønderjydske Landbostands Vedkommende var og er Forholdet helt og holdent dette, at Inflationskroner skal forrentes og afdrages med Guldkroner til Kreditorer, som ikke var forfordelt af Inflationen. Og dette kræves af en i Forvejen i det store og hele aldeles uforskyldt udpint og anspændt Debitorlandsdel. Dette magter den sønderjydske Landsdel simpelt hen ikke. For at berolige Sindene fik Landsdelen først Realkreditlaanene i 1926, saa i 1927 Laanekasse og statsgaranteret Hypoteklaanefond. Nye Midler stilledes til Raadighed til Laan for en Landsdel, der i Forvejen uden egen Skyld var ude af Stand til at forrente sine Laan. Men Frelsen for Sønderjylland ligger ikke i en kraftigere Laanepolitik, Frelsen ligger i en velgennemtænkt, planmæssig Saneringspolitik. Stadig er der fra Danmark flydt Penge til offentlige Formaal i Sønderjylland, stadig er den danske Nation blevet skuffet over den tilsyneladende ringe Virkning — og den vil blive det igen, hvis der gaas frem som hidtil fra Regerings og Rigsdags Side. I øvrigt var en stor Del af Statsstøtten til offentlige Formaal jo betinget af tilsvarende Bidrag fra de sønderjydske Kommuner, det vil sige af meget forhøjede kommunale Skatter. Naar Forholdet er det, at Landsdelen aarligt skal laane Halvdelen af de forfaldne Renter, er der kun det Valg: enten en højere Driftsindtægt eller en lavere Gældsbyrde. At bortsælge sine Aktiver, tilmed til Spotpris, for at kunne betale sine Renter er i hvert Fald den visse Vej til Selvudslettelse. At prøve at sanere gennem de saakaldte Akkordudvalg og gennem den nu vedtagne Akkordlov er ogsaa en usund Kur, thi enhver Akkord rammer de sidste Laangivere, der som oftest har ydet Laan i fulde Guldkroner, medens Inflationskrone-Laangiverne